

Sipoon kunta / ympäristönsuojelijaosto
PL 7
04131 Sipoo

Asia: Muistutus Rolf Grönqvistin ja May Bomanin maa-aineslain mukaisesta hakemuksesta / Kallioaineksen ottaminen kiinteistöllä RNo 6:4 Immersbyn kylässä

Sibbo Naturskyddare - Sipoon Luonnonsuojelijat r.f. on tutustunut Rolf Grönqvistin ja May Bomanin vireillä olevaan maa-aineslain mukaiseen hakemukseen, jonka mukaan maa-aineksia on kiinteistöllä RNo 6:4 tarkoitus ottaa yhteensä 923 914 k-m³ kymmenen vuoden ajan. Ottamisalueen kokonaispinta-ala on 9,1 ha.

Sibbo Naturskyddare – Sipoon Luonnonsuojelijat r.f. katsoo, että maa-ainesluvan myöntämiseen ei ole edellytyksiä seuraavin perustein:

- **Maa-ainesten ottaminen vaikeuttaisi alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen (Maa-aineslaki 3 § 2 mom.)**

Itä-Uudenmaan maakuntakaavassa (vahvistettu 15.2.2010) kyseessä oleva kiinteistö sijaitsee MU-alueella (maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta).

Hakemusta koskevalla kiinteistöllä on lisäksi voimassa vuonna 1997 vahvistettu Sipoon haja-asutusalueiden osayleiskaava ja alue on siinä merkitty MT-alueeksi (maa- ja metsätalousalue). Sipoon yleiskaavassa 2025 alue on kuitenkin merkitty MLY-alueeksi. Kaava ei ole valituksista johtuen saanut lainvoimaa, mutta valitukset eivät koske ko. aluetta ja sen kaavamerkintää.

MLY-merkinnällä osoitetaan pääasiassa metsätaloukskäytössä olevia, pinta-alaltaan laajoja ja yhtenäisiä metsäalueita, jotka ovat seudullisen ekologisen verkoston kannalta merkittäviä. Kaavamääräyksissä todetaan lisäksi, että alueen säilyminen yhtenäisenä tulee turvata välttämällä alueen pirstomista muulla maankäytöllä siten, että syntyy alueen kokoonsa nähden vaikutuksiltaan laaja-alaista, pysyvää tai muuta merkittävää pitkäkestoista haittaa. Sibbo Naturskyddare – Sipoon Luonnonsuojelijat r.f. katsoo, että suunnitelmassa esitetyllä varsinaisella ottoalueella sekä siihen liittyvällä maa-ainesten käsittely- ja varastointialueella on merkittävä yhtenäistä metsäaluetta pirstova vaikutus. Pölyn ja melun muodossa vaikutukset ulottuvat laajalti varsinaisen toiminta-alueen ulkopuolelle.

Kunnanhallitus on päätöksellään 28.9.2010 § 279 asettanut Immersbyn osayleiskaava-alueen rakennuskieltoon. Osayleiskaavan tavoitteena on päätöksen mukaan ohjata uudisrakentamisen sijoittumista sekä suunnitella eri maankäyttömuotojen rajautumista Sipoonkorven alueeseen ja kansallispuistoon. Maa-aineslain mukaisen luvan myöntäminen kallioaineksen ottamiselle keskelle Sipoonkorven aluetta ei myöskään tämän takia ole mahdollista, koska maa-ainesten ottaminen veisi pohjan osayleiskaavan tavoitteilta jo ennen sen laatimisen aloittamista. On hyvin

epätodennäköistä, että kaavoittaja katsoisi, että osayleiskaavaan voisi sisällyttää maa-ainestenottoa salliva kaavamerkintä.

- **Maa-ainesten ottaminen on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden vastainen (Maa-ainelaki 3 § 1 mom 3 kohta)**

Valtioneuvosto on 30.11.2000 tehnyt päätöksen valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista.

Alueidenkäytöllä edistetään elollisen ja elottoman luonnon kannalta arvokkaiden ja herkkien alueiden monimuotoisuuden säilymistä. Ekologisten yhteyksien säilymistä suojelualueiden sekä tarpeen mukaan niiden ja muiden arvokkaiden luonnonalueiden välillä edistetään.

Alueidenkäytössä on varmistettava, että valtakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvot säilyvät. Alueidenkäytön suunnittelussa on otettava huomioon ekologisesti tai virkistyskäytön kannalta merkittävät ja yhtenäiset luonnonalueet.

Alueidenkäyttöä on ohjattava siten, ettei näitä aluekokonaisuuksia tarpeettomasti pirstota.

On selvää, ettei maa-ainesten ottamiselle voida myöntää lupaa paikassa, joka sijaitsee keskellä Sipoonkorven arvokasta metsämanteretta, tulevaa kansallispuistoa ja pääkaupunkiseudun viherkehää. Sipoonkorpi on laajana rauhallisen metsäalueena eläimistölle erittäin tärkeä ja keskeinen osa ekologista verkostoa ja alueen luonnonarvojen ja yhtenäisyyden menetys olisi valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden vastaista.

- **Maa-ainesten ottaminen aiheuttaisi huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa (Maa-ainelaki 3 § 1 mom 3 kohta)**

Suunniteltu ottoalue sijaitsee keskellä Sipoonkorven metsämanteretta ja tulevaa kansallispuistoa. Sipoonkorpi on laajana rauhallisen metsäalueena eläimistölle erittäin tärkeä ja keskeinen osa ekologista verkostoa.

Sipoonkorven Natura-alue sijaitsee lähimmillään n. 700 metrin etäisyydellä ja valtion omistuksessa oleva, luonnonsuojeluun varattu alue alle 200 metrin etäisyydellä suunnitellulta ottoalueelta. Natura- ja muita luonnonsuojelualueita ympäröivä ja yhdistävä ekologinen verkosto muodostaa suojelualueille puskurivyöhykkeen, joka edesauttaa suojeltujen luontoarvojen säilymistä.

Esitys laiksi Sipoonkorven kansallispuistosta on annettu eduskunnalle 28.1.2011 (HE 324/2010 vp). Lakiesityksen 2 §:n mukaan perustettavaan kansallispuistoon kuuluisivat 1857 hehtaaria valtion omistamia alueita. Nämä alueet ovat tällä hetkellä jo pääosin luonnonsuojelualueita. Esityksen yleisperusteluissa (kohta 4) kuitenkin todetaan, että perustettavaksi ehdotettu kansallispuisto on pieni ja kiinteistörakenteeltaan hajanainen, ja että kansallispuistoa olisi tarpeen vastaisuudessa laajentaa ja eheyttää sen kiinteistörakennetta Metsähallituksen selvityksen (18.2.2010) mukaisesti. Kansallispuiston laajentamisen kannalta tärkeimmät Helsingin kaupungin omistuksessa olevat alueet pyritään siksi hankkimaan valtiolle ja liittämään ne kansallispuistoon.

Suunnitellun otto-alueen raja sijaitsee ehdotetun kansallispuiston rajan tuntumassa. Kun kansallispuistoon liitetään Metsähallituksen selvityksen mukaisesti sen pohjoispuolella sijaitseva, tällä hetkellä Helsingin kaupungin omistuksessa oleva palsta, etäisyys otto-alueeseen olisi alle sata metriä.

Suunniteltu ottoalue kuuluu kehrääjän, palokärjen, varpuspöllön, pähkinähakin ja teerien vakioelinpiiriin (lähde: Tringa r.y. 9.2.2011). Metson soidinpaikka on ottoalueesta 200 - 300 metrin etäisyydellä, mikä tarkoittaa sitä, että kiinteistö suurella todennäköisyydellä kuuluu jonkin yksilön päiväelinpiiriin. Alueella on myös havaittu käenpiian reviiri. Linnustollisesti tärkeimmät alueet rajautuvat kiinteistön pohjois- ja itäreunaan. Ottoalueen lähialueen linnusto koostuu siis osittain lajeista jotka ovat riippuvaisia laajoista ja suhteellisen häiriöttömistä elinpiireistä.

Lupaa kiviaineksen ottamiseen haetaan kymmeneksi vuodeksi, ja hakemuksessa arvioidaan maa-aineksen oton tapahtuvan tätä lyhyemmässä ajassa. Ottamisaikaan vaikuttavat kuitenkin monet seikat, näistä merkittävimpana kiviainesten kysyntä. Maa-ainesten ottamiseen liittyy usein hakemus luvan jatkamiseksi jos luvan mukaista maa-ainemäärää ei syystä tai toisesta ole saatu otettua luvan umpeutuessa. Näin saattaisi hyvin mahdollisesti käydä myös ko. tapauksessa. Jo kymmenen vuotta jatkuva ja mahdollisesti sitä pidempi ottotoiminta merkitsisi lähes pysyvälouentoista maankäytön muutosta Sipoonkorven kansallispuiston keskellä.

Maa-aineslain 3.1 §:n kohdan 3 mukaisesti maa-aineksia ei saa ottaa siten, että siitä aiheutuu huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa. Edellä mainitun perusteella on ilmeistä, että hakemuksen mukaisesta toiminnasta aiheutuisi laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa toiminnan pirstoessa Uudenmaan oloissa poikkeuksellisen laajaa, yhtenäistä ja ekologisen verkoston kannalta merkittävää metsäaluetta.

Hakijat ehdottavat retkeilykeskuksen perustamista alueelle maa-aineksenoton päätyttyä. Retkeilykeskuksen perustamista Sipoonkorpeen yhdistys pitää sinänsä kannattavana ajatuksena, mutta sen rakentaminen ei missään nimessä edellytä sitä, että keskellä kansallispuistoa olisi välttämätöntä louhia liki miljoona kiintokuutiota kallioaineksia 10 vuoden ajan. Mahdollisen tulevan retkeilykeskuksen sijainti on mietittävä tarkoin kansallispuiston suunnittelun ja kaavoituksen yhteydessä, joten hanketta ei voida millään muotoa perustella retkeilykeskuksen rakentamisella.

Sipoossa 14.2.2011,

Anders Albrecht, pj.
Sibbo Naturskyddare -
Sipoon Luonnonsuojelijat r.f.

Heidi Lyytikäinen, siht.
Sibbo Naturskyddare –
Sipoon Luonnonsuojelijat r.f.

Sibbo Naturskyddare – Sipoon Luonnonsuojelijat r.f.